

«Національна інноваційна система України: стан та законодавче забезпечення розвитку» (парламентські слухання) ¹

21.03.2018

Лілія Гриневич: Маємо забезпечити безперервність ланцюга розвитку інновацій

Для розвитку інновацій в Україні ми маємо спільними зусиллями прийняти рішення, що забезпечать безперервність ланцюга розвитку інновацій від здійснення дослідження до виробництва. На цьому наголосила міністр освіти і науки України Л. Гриневич 21 березня 2018 р. під час парламентських слухань на тему «Національна інноваційна система: стан та законодавче забезпечення розвитку» ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

«Якщо ми подивимось на ланцюжок розвитку інновацій, ми побачимо значну дірку. Так, ми здійснюємо наукові дослідження, отримуємо їх результат, що фінансується державою. В свою чергу бізнес готовий отримати та підхопити результат, але тільки не у вигляді теоретично обґрунтованого дослідження, а у вигляді технологічного рішення з прототипом. І тут, якщо подивитися на державне фінансування, то воно саме в цьому секторі настільки мізерне, що це гальмує зростання. Таким чином, у технологічні рішення вкладаються лише 1,1 % державних ресурсів, при цьому 95 % коштів надходять від бізнесу. Як результат, найбільше інноваційною діяльністю в Україні займаються підприємства з виробництва тютюнових виробів, харчових продуктів та напоїв. Зрозуміло, що це не той шлях. Тим більш, що ми вже маємо позитивні практики, які можуть нас спрямувати в правильному напрямі», – розповіла міністр.

Вона звернула увагу на те, що в останні роки Україна займає кращі позиції у рейтингу за Глобальним індексом інновацій (Global Innovation Index).

«У 2017 році Україна посіла найвищу позицію за останні 7 років – 50 місце. У групі за рівнем доходів нижче середнього Україна посіла 2 сходинку. Поліпшити позиції вдалося за рахунок трьох показників (підіндексів) – бізнес-досвід, інфраструктура та креативність. Тут потрібно віддати належне нашому Мінекономрозвитку, Парламенту та іншим учасникам за можливості, які втілені. Але значний потенціал ще залишається. Саме активізація інноваційної діяльності визначена експертами та різноманітними рейтингами як місце, в якому сконцентрований найбільший потенціал, що є в Україні для збільшення її конкурентоспроможності та економічного росту. Саме від цього залежить наш вихід з групи країн з сировинною економікою до групи країн-експортерів

¹ Парламентські слухання, ініціатором яких виступив Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти, відбулися 21 березня 2018 р. Предметом обговорення стали нагальні проблеми довгострокового програмування розвитку національної економіки, скоординованої діяльності органів державної влади та їх спрямованості на інноваційний розвиток країни; механізмів реалізації пріоритетів інноваційної діяльності та пріоритетів розвитку науки і техніки; формування інноваційної інфраструктури та застосування механізмів державного впливу (фінансових, кредитних, податкових тощо) для досягнення інноваційних пріоритетів; підвищення рівня наукових досліджень та підготовки професійних кадрів для конкурентної економіки; формування ринку інтелектуальної власності та інноваційної культури суспільства.

високотехнологічного обладнання та новітніх технологій», – підкреслила Л. Гриневич.

Вона доповнила, що для покращення ситуації в сфері інновацій потрібна синергія зусиль різних ЦОВВ, бізнесу та наукової громадськості.

«Саме тому було створено Раду з розвитку інновацій, що об'єднала представників влади, високотехнологічного бізнесу та громадські організації. За посадою її очолює Прем'єр-міністр України. 50 млн грн держава виділила для роботи фонду розвитку інновацій. 100 млн грн спрямовано на поповнення статутного капіталу Державної інноваційної фінансово-кредитної установи. 300 млн грн передбачено на державну підтримку технологічних інновацій для розвитку промисловості», – зазначила міністр.

На її думку, сфера інновацій залишається дуже зарегульованою, що також гальмує розвиток. «Ми розуміємо, що державна підтримка – це добре, але найголовніше – дати законодавчу базу та можливості творити інноваційні екосистеми. Ось, до прикладу, інноваційна система КПП. Подивіться, скільки там гравців – 28 інвесторів і спонсорів, 10 венчурних фондів, 5 комерційних банків та 7 промислових підприємств. Як і будь-яка система, це взаємовигідні стосунки, коли університети продукують наукові результати, а бізнес отримує технологічні рішення. Що їм вдалося і де найбільша проблема – це знайти кошти на розробку перших прототипів. І тут важливо, щоб держава втрутилась і допомогла. Що стосується зарегульованості законодавства, то яскравим прикладом може бути такий. Сьогодні університету для того, щоб започаткувати маленьку компанію, щонайменше потрібно 6 місяців. Подумайте, який це термін, що таке 6 місяців для стартапу. Безумовно, ці речі ми маємо врегулювати разом з Верховною Радою України», – зауважила Л. Гриневич.

Міністр також наголосила, що МОН визначило собі пріоритетні завдання на найближчі два роки, що допоможуть вдосконалити інноваційну сферу. До них належать:

- створення Стратегії інноваційного розвитку України,
- реформа законодавства щодо державної підтримки інновацій,
- створення Дорожньої карти інтеграції України у Європейський дослідницький простір,
- реформа економічних відносин у системі вищої освіти,
- запровадження базового фінансування наукової діяльності університетів за результатами їх державної атестації,
- стимулювання закладів вищої освіти та наукових установ до трансферу розроблених ними технологій,
- державна підтримка міжнародного інноваційного співробітництва в рамках Міжнародної європейської інноваційної науково-технічної програми «EUREKA».

Нагадаємо, що [нещодавно МОН представило 240 інноваційних розробок українських університетів](#).